

บันทึก

เรื่อง การสั่งให้ข้าราชการพักราชการย้อนหลัง (กรณีขุนระมัดสื่อสาร)

กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ ๑๓๑๒๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ส่งเรื่องการสั่งให้ข้าราชการพักราชการย้อนหลัง มาให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาความว่า เลขาธิการ ก.พ. รายงานว่า กระทรวงคมนาคมได้รายงานขอให้ ก.พ. พิจารณาเพื่อปลดขุนระมัดสื่อสาร ข้าราชการกรมไปรษณีย์โทรเลข ออกจากราชการตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ในกรณีกระทำผิดฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้ปรากฏตามเรื่องว่าผู้ช่วยอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขสั่งตั้งกรรมการสอบสวนขุนระมัดสื่อสาร ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และรัฐมนตรีช่วยว่าการลงนามแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมสั่งให้ขุนระมัดสื่อสารพักราชการตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓ โดยที่ผู้ช่วยอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นผู้สั่งตั้งกรรมการสอบสวนซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้แทนกระทรวงคมนาคมจึงขอถอนเรื่องจากที่ประชุม ก.พ. คืนไปดำเนินการใหม่ ต่อมากระทรวงคมนาคมรายงาน ว่า อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขได้สั่งตั้งกรรมการทำการสอบสวนเรื่องนี้ใหม่อีกครั้งหนึ่งแล้ว จึงรายงานขอให้ ก.พ. พิจารณาต่อไป ก.พ. ได้พิจารณาลงมติเห็นสมควรปลดขุนระมัดสื่อสารออกจากราชการได้ส่วนที่ปรากฏว่าเดิมผู้ช่วยอธิบดีตั้งกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้องตามกฎหมายอธิบดีจึงมาสั่งตั้งกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนใหม่ แต่ได้สั่งให้ขุนระมัดสื่อสารพักราชการไว้ตั้งแต่เมื่อครั้งผู้ช่วยอธิบดีตั้งกรรมการสอบสวน ซึ่งเป็นการสั่งพักราชการไปก่อนการตั้งกรรมการสอบสวนที่ถูกต้องนั้น ก.พ. เห็นว่าเป็นเรื่องที่กระทรวงเจ้าสังกัดจะดำเนินการให้ถูกต้องต่อมา กระทรวงคมนาคมหาว่า โดยที่ขุนระมัดสื่อสารร้องว่าการสอบสวนครั้งแรกเป็นโมฆะจึงขอสิทธิรับเงินเดือนตั้งแต่วันถูกสั่งพัก (เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓) จนถึงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่คณะกรรมการทำการสอบสวนใหม่ ดังนี้ กระทรวงคมนาคมจะแก้ไขสั่งพักราชการของขุนระมัดสื่อสารเสียใหม่ให้เป็นสั่งพักราชการตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันสั่งตั้งกรรมการสอบสวนใหม่จะเป็นการถูกต้องหรือไม่ ก.พ. พิจารณามีความเห็นเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่าขุนระมัดสื่อสารกระทำผิดถูกสอบสวนและถูกสั่งพักราชการมาก่อนแล้ว ซึ่งระหว่างนั้นขุนระมัดสื่อสารไม่ได้ทำงานจึงไม่สมควรที่จะจ่ายเงินเดือนให้ แม้คำสั่งพักราชการครั้งแรกจะไม่สมบูรณ์เพราะการตั้งกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้อง แต่ก็อาจสั่งพักใหม่ย้อนหลังไปถึงวันสั่งพักครั้งแรกได้เพราะระหว่างนั้นการกระทำผิดได้เกิดขึ้นแล้ว เมื่อได้ตั้งกรรมการสอบสวนแล้วก็สั่งพักราชการได้ ส่วนที่สั่งพักย้อนหลังไปก็ไม่มีบทกฎหมายห้ามไว้แต่อย่างใด แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าการที่ขุนระมัดสื่อสารไม่ได้มาทำงานระหว่างนั้นเป็นความผิดของผู้บังคับบัญชาเองที่สั่งพักราชการไปโดยไม่ถูกต้อง ส่วนการสั่งพักราชการตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพล

เรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ต้องสั่งให้พักตั้งแต่วันตั้งกรรมการสอบสวนถูกต้องตามมาตรา ๖๑, ๖๒ แล้ว จะส่งย้อนหลังไปก่อนนั้นไม่ได้ โดยที่ ก.พ. มีความเห็นเป็นสองฝ่ายเช่นนี้ ก.พ. จึงลงมติให้หาหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า ในกรณีเช่นนี้จะสั่งพักราชการย้อนหลังได้ประการใดหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ช่วยอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขสั่งตั้งกรรมการสอบสวนขุนระมัด สื่อสารตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ ตั้งแต่วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๒ และรัฐมนตรีช่วยว่าการลงนามแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้สั่งให้ขุนระมัดสื่อสารพักราชการตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๙๓ ต่อมาอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขได้สั่งตั้งกรรมการทำการสอบสวนเรื่องนี้ใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๔๙๔ และคณะกรรมการได้ทำการสอบสวนเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๔๙๔

ปัญหาที่จะต้องพิจารณามีว่า

๑. การที่ผู้ช่วยอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขได้สั่งตั้งกรรมการสอบสวนนั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

๒. เมื่อได้ตั้งกรรมการสอบสวนถูกต้องแล้ว จะสั่งให้พักราชการย้อนหลังได้หรือไม่

สำหรับปัญหาข้อ ๑ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาความในมาตรา ๖๑ (๒) ซึ่งบัญญัติว่า “(๒) ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรมหรือผู้บังคับบัญชาที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงหรืออธิบดีหรือหัวหน้ากรม สำหรับข้าราชการพลเรือนชั้นโทและชั้นตรี และข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาในราชการบริหารส่วนกลาง” แล้วเห็นว่า ผู้ที่จะมีอำนาจตั้งกรรมการสอบสวนข้าราชการได้ก็เฉพาะที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น สำหรับกรณีขุนระมัดสื่อสารนี้ ปรากฏว่าผู้ช่วยอธิบดีไม่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีให้ตั้งกรรมการสอบสวนได้ ฉะนั้น การที่ผู้ช่วยอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลขได้สั่งตั้งกรรมการสอบสวนจึงเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อคำสั่งตั้งกรรมการไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้วก็ถือว่าไม่ได้มีการสั่งให้พักราชการ และปัญหาเรื่องนี้เป็นปัญหาเรื่องการเลิกจ่ายเงินเดือน เมื่อไม่ได้มีการสั่งให้พักราชการ ทางราชการก็ควรจะต้องจ่ายเงินเดือนให้แก่ขุนระมัดสื่อสาร

สำหรับปัญหาข้อ ๒ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า การสั่งให้ข้าราชการพักราชการนั้นนับเป็นการกระทำที่ตัดสิทธิข้าราชการ เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้สั่งพักราชการย้อนหลังได้แล้ว ก็ย่อมจะกระทำมิได้ และการที่จะสั่งให้ข้าราชการพักราชการย้อนหลังไปนั้น ถ้าจะยอมให้ทำกันได้ก็เท่ากับยอมให้ทำคำสั่งฝ่าฝืนต่อข้อเท็จจริง เพราะโดยปกติก่อนมีคำสั่งให้พักราชการ ข้าราชการผู้ถูกสั่งก็ย่อมจะมาปฏิบัติงานตามหน้าที่ของตน อย่างไรก็ดี เมื่อได้พิจารณาความในมาตรา ๖๓ วรรค ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ ประกอบด้วยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนและเงินอื่น ๆ ให้แก่ข้าราชการผู้ถูกสั่งพักราชการ พ.ศ. ๒๔๘๘ อันเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการนี้แล้ว ก็เห็นหลักที่ว่ามาแล้วได้

ชัดยิ่งขึ้น เพราะพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับที่กล่าวถึงนี้ ได้บัญญัติห้ามไว้มิให้สั่งพักชำระการ
ก่อนที่ได้มีคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวนความผิด และเมื่อได้สั่งพักชำระแล้วจึงจะงดจ่ายเงินเดือน
ให้ ทั้งนี้ ย่อมแสดงอยู่ว่าการสั่งพักการชำนั้นกฎหมายได้กำหนดเวลาไว้ว่าให้ทำได้เมื่อใด และ
เมื่อพักชำระแล้วก็มีผลไปถึงการงดจ่ายเงินเดือนด้วย การสั่งให้พักการชำนอนหลังไป จึงไม่
อาจทำได้

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๕